

Snahou je znižovať koncové ceny elektriny

Budúci vývoj energetiky a najmä výroby elektrickej energie je podmienený záväzkami SR pri znižovaní emisií skleníkových plynov v nasledujúcich rokoch. Súčasne je snaha dosiahnuť koncové ceny elektrickej energie porovnateľné so zahraničnou konkurenciou. Spôsob ako zabezpečiť tieto ciele je obsahom Energetickej politiky SR, ktorú slovenská vláda prijala v roku 2014. Na súčasnú situáciu v naplňaní Energetickej politiky vlády sa opýtal generálneho riaditeľa Sekcie energetiky na MH SR Jána PETROVIČA publicista Jozef Šucha.

Už v čase keď sa pripravovalo programové vyhlásenie vlády podnikatelia a ich organizácie poukazovali na skutočnosť, že ceny elektriny sú na Slovensku vyššie v porovnaní so zahraničnou konkurenciou. Prečo bola takáto situácia ale najmä čo sa odvetdy urobilo pre zníženie ceny elektrickej energie?

Ministerstvo hospodárstva SR v súlade s programovým vyhlásením vlády analyzovalo možnosti, ktoré povedú k zníženiu koncových cien elektriny pre energeticky náročné podniky. Jednou z možností znižovania cien elektriny je riešiť úhrady nákladov za tarifu za prevádzkovanie systému (TPS) z rôznych zdrojov, vrátane štátneho rozpočtu. Navrhované riešenia ale musia byť v súlade s legislatívou EÚ v oblasti štátnej pomoci – Usmernenia o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020. Toto usmernenie predstavuje právny rámec pre poskytovanie štátnej pomoci na ochranu životného prostredia alebo na energetické ciele, pričom upravuje aj podmienky udelenia štátnej pomoci vo forme zníženia financovania podpory energie z obnoviteľných zdrojov energie (OZE). Pomoc by sa preto mala obmedzovať len na odvetvia, ktorých konkurenčné postavenie je vystavené riziku vzhľadom na náklady vyplývajúce z financovania podpory energie z OZE. Základný právny rámec poskytovania kompenzácie časti poplatkov súvisiacich s financovaním podpory vý-

roby elektriny z OZE priemyselným podnikom bude navrhnutý v novele zákona o podpore OZE.

V Energetickej politike SR sa počíta s dostavbou jadrovej elektrárne Mochovce, čo by umožnilo aj vývoz elektrickej energie. Odporcovia jadra tvrdia, že tento argument pre podporu dostavby elektrárne je zavádzajúci, pretože vývoz elektriny nebudeme môcť zvyšovať vzhľadom na nedostatočne vybudované cezhraničné prenosové systémy a že by boli potrebné nové investície na ich dobudovanie. V akom stave je v skutočnosti naša cezhraničná prenosová sústava?

Prenosová sústava SR (PS SR) je súčasťou synchronne pracujúcej európskej prenosovej sústavy združenia prevádzkovateľov prenosových sústav ENTSO-E. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy spoločnosť SEPS, a.s. v posledných rokoch urobila niekoľko významných investícií a opatrení na zabezpečenie stability a bezpečnosti prevádzky elektrizačnej sústavy SR. V oblasti zabezpečovania bezpečnej a spoľahlivej prevádzky elektrizačnej sústavy, vrátane oblasti plnenia kritérií a odporúčaní združenia prevádzkovateľov prenosových sústav ENTSO-E, sme v uplynulom období dosiahli dobré výsledky. Samozrejme, aj v nasledujúcich rokoch je potrebné naďalej venovať zvýšenú pozornosť koordinovanému rozvoju elektrizačnej sústavy SR tak, aby sústava bola schopná reagovať na všetky výzvy a na zmeny trhu s elektrinou.

Vo vzťahu k cezhraničným prepojeniam, je s výnimkou Rakúska, naša prenosová sústava prepojená so všetkými susediacimi sústavami t.j. prenosovými sústavami Maďarska, Ukrajiny, Poľska, ako aj Českej republiky. Najviac zatažovaný je slovensko-maďarský profil a to pre rozvoj zdrojovej základne na území SR, ako aj vysokých tranzitných a kruhových tokov cez územie SR. Prioritne je preto aj zo strany prevádzkovateľa prenosovej sústavy z hľadiska potreby posilnenia riešený tento profil.

Je plánované rozširovanie cezhraničnej prenosovej sústavy?

V tejto súvislosti môžeme uviesť, že spoločnosť SEPS pripravuje dva nové významné projekty výstavby prenosových vedení do Maďarska. Ide o vedenie Gabčíkovo (SK) – Gönyű (HU) – Veľký Ďur (SK) a vedenie Rimavská Sobota (SK) – Sajóvívanka (HU). Ide

o tzv. projekty spoločného záujmu EÚ podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 347/2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru. Vybudovanie týchto medzištátnych prepojení bude prínosom pre zvýšenie spoľahlivosti pripájania nových zdrojov a prispeje k zvýšeniu prevádzkovej bezpečnosti a spoľahlivosti prenosovej sústavy SR.

Prioritou MH SR pre rok 2018 sú aj pripravované reformy v energetike. Môžete čitateľov Parlamentného kuriéra stručne informovať o tých najdôležitejších zmenách ktoré pripravuje ministerstvo v tomto roku?

Pripravujeme a plánuje ešte tento rok predložiť do legislatívneho procesu návrh novely zákona o podpore OZE, ktorej cieľom je zreformovať systém podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a kombinovanej výroby elektriny a tepla. Ide o plnenie úlohy z Programového vyhlásenia vlády, pričom ide predovšetkým o prehodnotenie prevádzkovej podpory pre výrobu elektriny z týchto podporovaných technológií. Pre priblíženie plánovaných zmien môžem uviesť, že cieľom je znížiť súčasné nastavenie podpory OZE novým zariadeniam, umožniť aukcie na nové zariadenia s vyšším výkonom a presunúť povinnosti prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav na subjekty, ktoré sú lepšie prispôbené na vykonávanie týchto činností. Zmeny v systéme podpory OZE robia aj v ostatných členských krajinách a sú reakciou na základnú výzvu integrovať elektrinu z OZE do trhu s elektrinou. Únia kladie dôraz na decentralizáciu, trhové podmienky a uvoľnenie regulácie. Pre porovnanie súčasného nastavenie systému podpory elektriny vyrobenej z OZE ukladá povinnosť pre prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav vykupovať podporovanú elektrinu, ktorá sa používa na krytie strát v sústave. Chceme tiež navrhnúť aj zavedenie inštitútu lokálneho zdroja, ktorý predstavuje zariadenie na výrobu elektriny určené takmer výhradne na spotrebu v danom odbornom mieste. Oproti malému zdroju ide o zariadenia s výkonom niekoľko desiatok až stoviek kW a teda sú vhodné pre podnikateľské subjekty. Súbežne s reformou systém podpory výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a kombinovanej výroby elektriny a tepla OZE pripravuje MH SR aj zmeny, ktorých cieľom je vytvoriť možnosti zníženia tarify za prevádzkovanie systému.